

Delovanje društva - leto – 2018:

Januar – se je začel z nadaljevanjem tečajev nemškega jezika za odrasle, jezikovnimi delavnicami za otroke in vajami Komornega zbora Hugo Wolf.

Zbral se je ožji krog članstva in se dogovoril o glavnih kulturnih projektih za letošnje leto. Z zborovodjem našega Komornega zbora Hugo Wolf mag. Alešem Marčičem pa smo sklenili, da se zbor prijavi na mednarodno tekmovanje zborov v kraju Miltenberg na Bavarskem, ki bo v sredini julija.

27. januarja smo se s prijatelji iz Avstrije na Glavnem trgu poklonili spominu žrtvam pokola, ki so ga izvedli Maistrovi vojaki 27. januarja 1919 nad nekaterimi Mariborčani, ki so mirno protestirali proti priključitvi Maribora h Kraljevini Srbov, Hrvatov in Slovencev. Položili smo cvetje in prižgali svečke.

Iz tiskarne smo prejeli zbornik društva za preteklo leto – Vezi med ljudmi/Zwischenmenschliche Bindungen 2017, že 16. po vrsti. Člani so ga na tečaju nemščine veselo prelistali, se spominjali posameznih dogodkov in se pogovarjali, kaj vse bi lahko letos še naredili.

Februar – tečaje nemškega jezika letos obiskuje kar veliko število naših članov, otroška skupina pa je oddala svoje risbice za mednarodni natečaj na temo Otroci rišejo svojo domovino, ki ga vsako drugo leto organizirajo naši prijatelji iz nemškega kulturnega društva v Režici iz Banatskega hribovja v Romuniji. Slike se nato razstavljajo po posameznih društvih v krajih držav, katerih otroci so pri tem sodelovali.

Marec – Komorni zbor Hugo Wolf je pridno vadil za nastop na tekmovanju Naša pesem in za cikel pomladanskih koncertov. Na tekmovanju je dosegel srebrno plaketo.

Iz tiskarne pa so nam dostavili novo slikanico našega člana in pisatelja Aleša Tacerja Belouško boli zob. Slikanico, ki je natisnjena v dveh jezikih – slovenščini in nemščini (Ringelmatz hat Zahnweh) – bomo najprej slavnostno predstavili našim prijateljem na Tednu nemške literature v Režici v Romuniji, potem učencem tretjega in četrtega razreda na tamkajšnji nemški osnovni šoli ter seveda nato tudi doma.

20. marca smo se predstavniki društev, združenih v Zvezo kulturnih društev nemške narodne skupnosti v Sloveniji, v rezidenci Avstrijskega veleposlaništva v Ljubljani sestali z avstrijsko zunanjo ministrico gospo Karin Kneissl. Pogovarjali smo se o položaju nemške narodne skupnosti v Sloveniji, njenem nepriznanju v Sloveniji in skromni finančni podpori za njeno delovanje. Predali smo ji tudi Resolucijo Slovenije, ki je bila dan pred obiskom objavljena v slovenskih dnevnikih.

Člani naše literarne skupine so 22. marca v Deželni knjižnici Štajerske na literarnem večeru predstavili zadnji dvojezični letopis *Vezi med ljudmi/Zwischenmenschliche Bindungen 2017*. Pred številno publiko so brali odlomke svojih v zborniku objavljenih del v prozi in poeziji v nemškem jeziku, v slovenščini pa jih je brala predsednica društva Veronika Haring. Nastopili so naslednji avtorji: Marjan Pungartnik, Ana Marija Pušnik, Ivan Korponai, Srečko Klemenc, Ivana Hauser, Aleš Tacer in Bruno Fras.

April – na dolgo pot v Romunijo na Tedne nemške literature (med 12. in 16. aprilom) so odpotovali Aleš Tacer, Ivan Korponai, Štefka Korponai in Veronika Haring. Tam smo spet srečali znance iz prejšnjih let, pripadnike nemške manjšine in literate z Madžarske, s Hrvaške, iz Srbije, Romunije in izseljene Romune nemških korenin iz Nemčije in Avstrije.

Prvi dan je bil namenjen predstavitvi literatov in otroških knjig na nemški osnovni šoli. Aleš Tacer je predstavil svojo slikanico *Belouško boli zob/Ringelmatz hat Zahnweh* osnovnošolcem tretjega in četrtega razreda. Povedal jim je, kako je knjiga nastala in jim prebral nekaj vrstic. Nato so z branjem nadaljevali otroci. Kar tekmovali so, kdo bo prvi bral. Za konec jim je pisatelj slikanice podaril in jih še podpisal. Otroci so bili nad predstavitvijo, posebej pa še nad poklonjeno slikanico, navdušeni.

Naslednji dan je v dvorani nemške knjižnice Alexander Tietz v Režici pred ostalimi sodelujočimi pisatelji Veronika Haring predstavila dvojezični letopis društva *Vezi med ljudmi/Zwischenmenschliche Bindungen 2017*, Aleš Tacer slikanico *Belouško boli zob*, Ivan Korponai pa svojo zadnjo zbirko poezij, in to kar v štirih jezikih – nemščini, slovenščini, srbsščini in madžarščini.

Tretji dan Tedna nemške literature v Režici pa nas je pot peljala preko meje v Srbijo, in sicer v mesto Vršac. V tem prelepem banatskem mestecu smo se v mestni knjižnici srečali s pesniki in pisatelji tega mesta, ki izhajajo iz različnih narodnih manjšin, in skupaj preživeli prekrasen popoldan v branju proze in poezije v jezikih, ki domujejo na tem prostoru: srbsščini, madžarščini, nemščini, romunščini, hrvaščini, makedonščini ...

Doma pa je naš Komorni zbor Hugo Wolf v izvedel koncerte v cerkvi sv. Cirila in Metoda v Radencih, v Kulturnem domu v Pernici in Župnijski cerkvi na Remšniku.

V sklopu 21. festivala Slovenski dnevi knjige smo 23. aprila popoldne v prostorih našega društva gostili prominentne nemške pisatelje iz pobratenega mesta Marburg na Lahni. Svoja dela so pred številno publiko, sestavljeno iz naših članov in prijateljev iz Avstrije, brali gospodje Ludwig Legge, Horst Schwebel in Karl Heinz Symon.

Maj – med 4. in 6. majem smo se v Peči (Pecs /Fünfkirchen) na Madžarskem prvič srečali predstavniki nemških narodnih manjšin iz Romunije, Madžarske in Slovenije. Pogovarjali smo se o položaju nemške manjšine v posameznih državah. Pobudnik tega srečanja je bil Erwin Josef Tigla iz Režice, predsednik društva Demokratischer Forum der Banaterberglanddeutschen (DFBB).

Naš gostitelj Zoltan Schmidt nam je razkazal prelepo mesto Peč, nas popeljal v prostore njihovega društva in na predstavitev v prostore lokalnega nemškega radia. Gospa Katharina Meiszter Györi in gospod Josef Szugfil sta nam predstavila izobraževanje in kulturno delovanje nemške manjšine v njihovem okrožju. Erwin Josef Tigl je povedal nekaj besed o nemškem šolstvu in kulturi v Romuniji, Veronika Haring in Uroš Palhartinger pa sta predstavila položaj in težave v Sloveniji nepriznane nemške manjšine. Ogledali smo si tudi okoliške vasi in zanimivo kulturno dediščino – vezenine, rute, lutke v narodnih nošah, izdelke iz lecta, tiskanje značilnih plavo-belih vzorcev na bombažno blago za potrebe narodnih noš in še marsikaj zanimivega.

Člani društva smo se 10. maja 2018 udeležili komemoracije in sv. maše v spomin na po vojni pobite prebivalce Koroške, ki jo vsako leto organizira konsenzna skupina iz Celovca.

V drugi polovici maja so k nam prispeli naši prijatelji – Nemci iz Romunije. To je že tradicionalno vsakoletno srečanje ob binškošnih praznikih. Osrednji dogodek popoldanskega kulturnega sporeda je bila razstava risbic z mednarodnega natečaja Otroci rišejo svojo domovino in podelitev priznanj tudi našim udeležencem, ki v društvu obiskujejo tečaje nemškega jezika. S kratkim uvodnim nagovorom nas je najprej pozdravil predsednik banatskih Nemcev gospod Erwin Josef Tigla, nato poslanec v avstrijskem parlamentu gospod Walter Rauch in predsednica našega društva Veronika Haring.

V pestrem kulturnem programu so sodelovali tudi gostje iz Režice. Najprej nas je razveselil Duo Gassenheimer (George violina, Doina solopetje) z venčkom nemških in romunskih pesmi, sledila je podelitev priznanj mladima risarjema Leni Jović in Maju Draganič, nato so se s kratko pesmico predstavili otroci, za zaključek programa pa je sledilo branje del iz zadnjega zbornika *Vezi med ljudmi/Zwischenmenschliche Bindungen*, s katerimi so se predstavili člani našega društva Ana Marija Pušnik, Ivana Hauser, Bruno Fras in Ivan Korponai.

Prisotni so bili tudi prijatelji iz društva Alpenländischer Kulturverein Südmark iz Gradca, tajnik Veleposlaništva Zvezne republike Nemčije v Ljubljani gospod Peter Lange, iz Feldbacha je prišla gospa Christa Hofmeister ter še številni prijatelji iz Murecka in Lipnice.

Naslednje jutro smo se člani društva in gostje iz Romunije odpeljali na tradicionalno Srečanje Štajercev treh dežel v Graz, kjer smo se priključili skupini iz društva Alpenländischer Kulturverein Südmark. Tako združeni Štajerci iz Avstrije, Romunije in Slovenije smo nadaljevali pot proti prelepemu koščku Štajerske – Salzbergu. Najprej smo obiskali kraj Bad Mitterndorf, od koder si je pred 300 leti največ avstrijskih Štajercev poiskalo svoj novi dom v Banatskem hribovju v Romuniji, takratni skupni domovini – Habsburški monarhiji. Naši gostitelji iz Gradca so nas skozi prelepo pokrajino (v ozadju smo videli Dachstein) in naselja popeljali na ogled rudnika soli v gori Berig, nato pa na kosilo s prijetno domačo glasbo na gorsko postojanko Blaa Alm. Dan smo zaključili na prijetni turistični kmetiji, znamenitem »pušlšanku«.

Član našega društva Uroš Palhartinger pa se je udeležil Dnevov šolskega društva/Schulvereinstag na Dunaju, kjer so se zbrali predstavniki nemških društev bivših komunističnih držav na Dnevu narodnih skupnosti in razpravljali o položaju nemške manjšine v posamezni državi.

Junij – v začetku junija smo se člani društva z avtobusom odpeljali v Ljubljano. V rezidenci Avstrijskega veleposlaništva je bila svečana podelitev zlatega odlikovanja za zasluge Republike Avstrije naši predsednici Veroniki Haring za njeno dolgoletno delo za nemško narodno skupnost v Sloveniji. Med številnimi povabljenimi, ki so prišli Veroniki osebno čestitat, je bil tudi mariborski župan dr. Andrej Fištravec.

Tudi letos se je naše društvo v sklopu Festivala Lent predstavilo na Živem dvorišču. Na ogled smo postavili razstavo do sedaj izdanih zbornikov, povezali pa smo jo z razstavo naslovnice avtorice Cvetke Vidmar, literarnim branjem iz zadnjega zbornika in s krajšim koncertom Komornega zbora Hugo Wolf. Prireditve so se udeležili številni Mariborčani in prijatelji z avstrijske Štajerske ter celo naključni turisti, ki so slišali lepo petje. V veliko čast nam je, da je prireditev obiskala tudi avstrijska veleposlanica v Sloveniji gospa Sigrid Berka, gospod podžupan Zdravko Luketič in okrajni glavar jugovzhodne Štajerske gospod Alexander Majcan.

S koncem meseca so se zaključili tečaji nemškega jezika in otroške jezikovne delavnice. Na počitek pa niso pomislili pevci Komornega zbora Hugo Wolf. Sredi julija jih namreč čaka pot na Bavarsko v Miltenberg na mednarodno tekmovanje zborov, zato morajo pridno vaditi, da bodo dosegli čim boljše rezultate.

Julij – člani društva so na počitnicah in v društvu je zatišje. Člani Komornega zbora Hugo Wolf pa pridno vadijo in se pripravljajo na dolgo potovanje v Miltenberg na mednarodno tekmovanje zborov. Na tem mednarodnem tekmovanju lahko sodelujejo samo izbrani zbori in v veliko čast nam je, da je to ravno naš Komorni zbor Hugo Wolf.

V Miltenberg smo odpotovali z avtobusom in po 12 urah vožnje prispeli na cilj. Nekaj članov je stanovalo pri družinah, nekaj pa v hostlu. Tekmovanje je bilo izredno dobro organizirano, organizatorji izredno prijazni in zelo gostoljubni. Navdušilo nas je tudi mestece ob Majni s prelepim starim mestnim jedrom, čistočo in prijaznimi prebivalci.

Zbor je na tekmovanju osvojil drugo mesto strokovne žirije in tretje mesto občinstva. Na uspeh smo vsi zelo ponosni. Pevci so se vrnili zadovoljni, veseli, polni lepih spominov in odšli na zaslužene počitnice.

Več o tem lahko preberete v prispevku.

August – je bil čas počitnic. Le člani zbora so proti koncu avgusta pričeli z vajami za nastop na edinstvenem kulturnem srečanju narodnih družin ob avstrijskem predsedovanju v EU v Podkloštru, na tromeji med Avstrijo, Italijo in Slovenijo.

September – tam, kjer se srečajo kulture treh velikih evropskih narodnih družin – Germanov, Slovanov in Romanov, je Koroška konsezna skupina pod vodstvom neumornega gospoda dr. Josefa Feldnerja na vzpetini, kjer so ruševine gradu v Podkloštru, 16. septembra organizirala edinstveno kulturno srečanje narodnih družin ob avstrijskem predsedovanju v svetu EU. Kulturna raznolikost tromeje se je skozi pester program spajala s skupinami, ki so izvajale program, katerih poudarek je bil na sodelovanju in prijateljstvu. Sodelovalo je preko 20 skupin iz Avstrije, Italije in Slovenije. S svojim nastopom v prelepem sočnem dnevu je številne obiskovalce navdušil tudi naš Komorni zbor Hugo Wolf in tako doprinesel delček kulture k mozaiku kultur treh dežel.

V društvu pa so se ves september zbirali in pridno vadili člani skupine ter pripravljali prireditev o Karlu Mayu – največkrat v slovenščino prevajanega nemškega pisatelja, pisca pustolovskih romanov, ki so jih brali tisoči Slovencev, saj je bilo v 20. stoletju v Sloveniji prodanih preko milijon njegovih knjig.

Prva predstava je bila pri prijateljskem Društvu Kočevarjev staroselcev 30. septembra v Občicah pri Kočevskih poljanah. Prireditev so vodili Jože Grobler, Jure Legvart, Dušan Ladinek, Davorin Fašmon in Bruno Fras. Številni člani Društva Kočevarjev staroselcev in drugi obiskovalci so bili nad videnim navdušeni, naša skupina pa seveda zadovoljna.

V društvu so se pričeli tečaji nemškega jezika za odrasle, jezikovne delavnice za otroško skupino in računalniški tečaji v obliki »nemščina z novimi mediji« za seniorje.

Oktober – 3. oktobra smo ponovili predstavo o Karlu Mayu, in sicer v domu starejših občanov Idila v Vukovskem Dolu pri Jarenini. V nabito polni jedilnici doma nas je poslušalo okoli sto varovancev. Z velikim zanimanjem so sledili dogajanju, na koncu bili navdušeni in so veselo pripovedovali, kako so v mladosti prebirali Mayeve knjige.

Oktober je bil kar pester, saj smo se udeležili več kulturnih in strokovnih srečanj z drugimi društvi. – Odpotovali smo v Režico na vsakoletne prireditve nemškega kulturnega društva Deutsche Vortragsreihe Reschitza, ki se vsako leto zvrstijo pod naslovom Deutsche Kulturdekade.

– Predsednica društva Veronika Haring je sodelovala na simpoziju pod naslovom Gemeinsames Schicksal – vertrieben, geflüchtet – verfolgt – Wege in einen bessere Zukunft/Skupna usoda – pregnani – pobegli – zasledovani – poti v boljšo bodočnost, ki ga je organiziralo društvo Sudetskih Nemcev na Dunaju. Svoje referate so predstavili mag. Herbert Maurer, sodelavec pri armenskem škofu na Dunaju, Tigris Demir iz Zveze asirske mladine v srednji Evropi ter Stephan Saghy iz Karpatendeutsche Landsmannschaft in Österreich

– Udeležili smo se vsakoletnega simpozija narodnih manjšin Volksgruppen Symposium na Dunaju, ki ga organizira VLÖ, kjer smo se pogovarjali o položaju nemških manjšin v državah EU, še posebej o položaju nemške manjšine v Sloveniji. Bili smo na sprejemu v avstrijskem parlamentu, na sedežu deželne vlade Spodnje Avstrije v St. Pöltnu in se srečali s predstavniki vlade, med drugimi tudi s tretjo predsednico parlamenta gospo Anneliese Kitzmüller, prvim predsednikom parlamenta gospodom mag. Wolfgangom Sobotko, poslanko dr. Susanne Bachfischer in mnogimi drugimi.

20. novembra pa smo še enkrat ponovili predstavo o Karlu Mayu, tokrat v medgeneracijskem centru TOTI DCA Maribor. Tudi tam so nas toplo sprejeli, bili navdušeni in se še dolgo po predstavi pogovarjali o časih, ko so kot mladi ljudje prebirali Mayeve zgodbe in se navduševali nad njegovimi junaki.

Komorni zbor Hugo Wolf pod vodstvom zborovodje mag. Aleša Marčiča pa je ob podpori prof. Tadeja Kušarja izvedel dvodnevni seminar zborovskega petja. Zbor tudi redno vadi in se uči novih pesmi za decembrski koncert.

November – po ustaljenem urniku se nadaljujejo tečaji nemškega jezika za odrasle, otroško skupino in seniorje. Komorni zbor intenzivno vadi in se pripravlja na decembrski koncert. Zadali so si kar zahteven program, ki terja obilo volje in vaje.

Predsednica Veronika Haring pa je bila povabljena na predstavitev referata o položaju nemške manjšine v Sloveniji, ki so ga organizirali profesorji Štajerske visoke pedagoške šole na gradu Retzhof pri Lipnici.

Prav tako smo se predstavniki društva udeležili Kongresa narodnih skupnosti, ki ga vsako leto organizira Oddelek za narodne skupnosti pri Koroški deželni vladi, kjer smo se srečali tudi z znanci – s predstavniki nemške manjšine – iz Romunije in Ukrajine.

December – se je začel veselo. Prvo soboto v decembru smoza Miklavževo razveselili otroke našega prijateljskega Društva Kočevarjev staroselcev v Občicah. K njim smo pripeljali našega člana Aleša Tacerja, pisatelja, ki piše tudi pripovedke za otroke. Predstavil jim je, kako nastane zgodbica in nato pisana slikanica. Skupaj z otroki je prebral zgodbico o netopirčku Gogiju. Otrokom je nato slikanice tudi podaril. Pridružil se nam je še Miklavž in otroke obdaril z veliko rdečo vrečko daril. Veselje otrok je bilo veliko. Zadovoljni so bili tudi starši, babice in dedki.

Vrhunec celoletnega delovanja in projektov pa je bil decembrski koncert, ki ga je pripravil naš Komorni zbor Hugo Wolf s solisti in z orkestrom. Na željo in s podporo Goethejevega inštituta iz Ljubljane se je koncert najprej izvajal 15. decembra v dvorani Zavoda sv. Stanislava v Ljubljani. 16. decembra pa je bil koncert izveden v Minoritski cerkvi Lutkovnega gledališča v Mariboru. V prenapolnjeni Minoritski cerkvi (okrog 300 poslušalcev) so obiskovalci prisluhnili naslednjemu programu:

Coventry Carol, božična iz 15. stol., najdena in izdana 1825 (T. Sharp), Anglija; zbor
Il est né le divin enfant, prir. B. Riedlinge, Francija; solisti, godalni kvartet
Hodie Christus natus est, J. Sweelinck, Nizozemska; zbor
Gelobet seist du, Jesu Christ, J. S. Bach, Nemčija; zbor, komorni orkester, orgle
Vom Himmel Hoch, M. Luther/E. F. Richter, Nemčija; sopran solo, zbor
A Virgin Most Pure, prir. C. Wood, Anglija; zbor
Stille Nacht! Heilige Nacht!, rokopisi, G. Mohr, Franz X. Gruber, Avstrija; solisti, zbor, kitara, godalni trio, rogova, orgle
Wśród nocnej ciszy, prir. L. Kaufmann, Poljska; zbor
Božična noč, M. Rener, Slovenija; solo, zbor, orgle
Vamos pastorcillos, prir. L. Maierhofer, Španija; solisti, zbor, kitara, tolkala
When A Baby Is Born, M. Sheppard, Velika Britanija; zbor
All Bells In Paradise, J. Rutter, Velika Britanija; zbor, orgle

NOVITETI:

Stille Nacht! Heilige Nacht!, Tadej Kušar, Slovenija; zbor, godalni kvartet, harfa
Ein heiliger Weg in sechs Stationen zur stillen Nacht, Fabio Nieder, Italija/Nemčija; solisti, zbor, 2 violini, violončelo, rogova, akordeon, kitara, harfa, tolkala

Koncert so izvajali:

Eneja Lina Berglez, sopran
Petra Crnjac, sopran
Lucija Krašovec, sopran
Dora Ožvald, sopran
Barbara Juteršek, mezzosopran
Benjamin Pregl, tenor
David Duh, bariton
Barbara Domiter, violina
Levente Gidró, violina
Eva Koprivšek Petkovšek, viola
Gorazd Strlič, violončelo
Sara Akif, rog
Žan Zdovc, rog

Anja Kožuh, harfa
Mojca Čepin, kitara
Astrid Kukovič, oboa
Nicolo Bignozzi, oboa
Dominik Cvitanič, harmonika
Ines Ljubej, tolkala
Marjeta Urbanič Rudolf, orgle

Pod vodstvom :

zborovodje in dirigenta Aleša Marčiča

Pri obeh koncertih je bil navzoč tudi avtor zadnje skladbe, gospod Fabio Nieder. Občinstvo je bilo navdušeno, skupaj z zborom in orkestrom so na koncu zapeli Sveto noč in po dolgem ploskanju so poslušalcem nastopajoči namenili še dve dodatni pesmi.

S svojo prisotnostjo na koncertu v Mariboru so nas počastili: veleposlanik Zvezne republike Nemčije v Ljubljani gospo Klaus Riedl s soprogo, z Avstrijskega veleposlaništva v Ljubljani je prišel konzul gospod Christian Helbig, iz Dunaja je prišel poslanec v avstrijskem parlamentu gospod Walter Rauch ter mnoge druge pomembne osebnosti iz Avstrije in Slovenije. Več o koncertu lahko preberete v prispevku Jana Schallerja.